

METSÄALAN AMMATTI

VAPAAAN VALINTA

metsaopetus.fi



Tutustu
metsäalan
menestys-
tarinoihin!

**KURVAA
METSÄÄN**

Paalupaikka menestykseen tarjolla



Suomi on koneellisen puunkorjuun suurvaltta. Täällä suunnitellaan ja rakennetaan iso osa maailman edistyneimmistä metsäkoneista. Metsäkonealan koulutus on koneiden high-techin tasolla ja suomalaiset ammattilaiset haluttuja osaajia maailmalla.

Tämän lehden teema on menestys sanan laajassa merkityksessä. Se tarkoittaa kunnianhimoista suhdetta työhön, josta nauttii. Se merkitsee myös jatkuvaa opiskelua ja taitojen kehittämistä. Menestys on myös iloa harrastuksista ja kovan työn tuloksista nauttimista.

Metsäkonealan ammattilaisia tarvitaan koko ajan lisää. Metsänhoidon koneistuminen etenee ja metsäkoneilla voidaan tulevaisuudessa hoitaa yhä useampi metsänuudistuksen työvaiheista. Se tarkoittaa: töitä riittää.

Metsäkoneiden parista löytyy haasteellinen ammatti monenlaisille tekniikasta kiinnostuneille henkilöille. Suuntaudutpa sitten metsäkoneenkuljettajaksi, asentajaksi tai puutavara-autonkuljettajaksi, sinulla on oman kiinnostuksesi mukaan suuri määrä vaihtoehtoja työuraksi. Kotimaassa ja ulkomailla.

Sinun tehtäväsi on valita, minkä tallin väreissä starttaat. Metsäkonealan ammattilaisena olet aina paalupaikalla.

Mauri Hast

Mauri Hast

Vapaan valinta

Toimitus: Päivi Suuniittu ja Tommi Anttonen

Taitto: Kuvaste Oy Paino: Painotalo Seiska, 2006

Kuvat: Metsäkoneoppilaitokset, metsäkonevalmistajat, Päivi Suuniittu



Itse tehty menestys maistuu Tomille

Kolmekymppinen noormarkkulainen Tomi Yli-Anttila ryhtyi metsäkoneurakoitsijaksi 10 vuotta sitten. Metsäliiton tuore alueurakoitsija pyörittää Porin seudun metsissä kuutta korjuuketjua. Yksi ketju on korjuuhommista Hämeenlinnan alueella. Metsäkonepalvelu Yli-Anttila Oy:n väreissä maailmalla liikkuu myös kaksi metsäkoneiden kuljetusautoa sekä energiapuuta kuljettava erikoisauto. Yrityksen palkkalistoilla on 23 työntekijää. Miltä yrittäjyys nuoresta miehestä maistuu?

”Paljolta työltä”, nauraa Tomi. Hän vierastaa toimitusjohtajan titteliiään ja esittäytyy mieluiten yleismieheksi, jonka toimenkuvaan kuuluvat yrityksen kaikki asiat sopimusneuvotteluista töiden suunnitteluun ja työmaiden ketjuttamiseen asti. Yhä harvemmin Tomi ehtii itse harvesterin ohjaimiin, niin paljon kuin siitä työstä pitääkin.

Lassilasta Las Vegasiin

”Tämä on Kreetan ja minun yhteisyritys, oikea perheprojekti”, Tomi jatkaa. Kreetta Yli-Anttila hoitaa yrityksen palkka-asiat ja vastaa osasta muutakin taloushallintoa. Kotitoimiston desibelipuolesta huolehtivat Karoliina ja Mikael, jotka viilettävät leikeissään vaahtosammuttimen mittaisten ehtymättömällä tarmolla. Tiilitalossa keskellä maalaisidylliä on tilaa temmeltää.

Ihan koko elämä ei Yli-Anttiloillakaan pyöri puunkorjuun ympärillä. Sunnuntaisin Tomi ja Kreetta lähtevät muksujen kanssa liikuntaharrastuksiin tai lähijärven rannalla olevalle mökille. Myös kaukaisemmat maisemat houkuttavat.

”Kerran vuodessa pidämme Tomin kanssa lomaa ihan kahdestaan”, kertoo Kreetta. Silloin tutkaillaan muita maanosia.

”Keväällä olimme Las Vegasissa”, hän hymyilee.



”Tämä on Kreetan ja minun yhteisyritys, oikea perheprojekti”



Raija viihtyy rekan ratissa

Raija Haavistolla on tarttuva nauru. Se hehköilee moneen kertaan hänen kertoessaan tiestään puutavara-auton kuljettajaksi. Jutun juonen voisi tiivistää näin: Raija vaihtoi ompelukoneen kaasupolkimen täysimittaisen puutavara-Volvon kaasupedaaliin. Melkoinen mittakaavaero!

”Nosturit ja muut työssä tarvittavat laitteet tottelevat naista yhtä hyvin kuin miestäkin”, Raija sanoo. Puutavara-auton kuljettajan ei tarvitse olla kaapin kokoinen kehonrakentaja töistä suoriutuakseen. ”Fyysisesti raskainta tässä ammatissa taitaa olla lumiketjujen paikoilleenlaitto, eikä sekään ole kovin raskasta”, valaisee Raija.

Hän ihmettelee sitkeään juurtunutta käsitystä, jonka mukaan autoihin liittyvät asiat olisivat miehille lähtökohtaisesti helpompia kuin naisille.

”Kyllä miehetkin ne taidot joutuvat opettelemaan. En ole kuullut yhdenkään pojan syntyneen ajokortti kourassa”, Raija nauraa. ”Monet pojat vain aloittavat autoihin perehtymisen nuorina”, hän toteaa.

Moderni toimisto ohjaamossa

Raija ajaa puuta UPM:n toimeksiannosta länsirannikon tehtaille ja sahaille. Nykyaikaisen logistiikan ohjaus tapahtuu tietokoneiden kautta. Raijan auton tietokoneen ruudulle räpsähtävät sähköisesti tiedot seuraavien kuormien lastauspaikkojen koordinaateista ja toimituskohteista. Paikannusjärjestelmät ovat arkisia työkaluja.

Puutavara-auton kuljettajan työpäivä on muutakin kuin ajamista. ”Tässä työssä tapaa paljon ihmisiä: lastia tehtaalla purkaessa, metsäautoteiden varsilla, metsäyhtiöiden ja urakoitsijoiden väkeä”, kuvailee Raija. Sosiaaliset taidot ja ulospäin suuntautuva luonteenlaatu ovat ammatissa plussaa. Ratin takana istuu kuljetusyrityksen tärkein pr-valtti, hän sanoo.

Sosiaaliset taidot ja ulospäin suuntautuva luonteenlaatu ovat ammatissa plussaa.

Mikko Variksen voi todella sanoa uskovon tiedon voimaan. Hän urakoi jo valmiiksi kaksoistutkinnon eli hankki yhdellä istumalla valkolakin ja metsäkonekuljettajan paperit. Moni olisi siinä vaiheessa huokaisut helpotuksesta ja nauttinut täysillä työstä hakkuun parissa. Ei tämä mies. Mikko palasi kesän jälkeen tuttuihin luokkiin opiskelemaan metsäkoneasentajaksi. Miksi ihmeessä?

”Koskaan ei voi tietää liikaa”, hän sanoo ihan tosissaan. ”Yksin koneen kanssa metsässä työskennellessä on kaikki osaaminen arvossaan. Mitä enemmän pystyy tekemään itse, sitä parempi”, Mikko perustelee. Niinhän se on.

Mikko uskoo menestykseen

Mikko on ollut konemiehiä pikkunappulasta asti ja ammatti metsäkoneiden parissa on itsestään selvä valinta.

”Tässä hommassa on kaikki niin hienoa”, hän sanoo. Niin koneet kuin metsä ja muu luonto, ja itsenäisyys ja ilo omasta osaamisesta ja jatkuvasta uuden oppimisesta.

Mahdottomasti mahdollisuuksia

Oppimista metsäkonealalla riittääkin. Koneiden tekniikka kehittyy koko ajan ja uusien ominaisuuksien hyväksikäyttö vaatii ammatilliselta skarppia otetta työhön. Utelias ja opinhaluinen pysyy kehityksen kärkijoukoissa ja menestyy.

Mitä kaikkea metsäkoneilla tehdään lähivuosina, Mikko?

”Kehitys kulkee kohti urakoitsijoiden yhä suurempaa roolia metsänviljelyssä. Luulen, että jatkossa hoituvat urakoitsijavetoisesti puunkorjuun lisäksi myös maanmuokaus, kylvä ja istutus. Energiapuun korjuusta tulee uusi iso työsarja”, listaa Mikko tulevaisuuden työmaita. Niitä tuntuu riittävän. Eikä kaikkia mahdollisuuksia voi vielä edes tietää. Työssä syntyviin ideoihin on syytä tarttua ja auttaa itsekin kehitystä eteenpäin.

Metsäkonehommia täysillä

Kaksoistutkintoa tehdessään Mikko oppi suunnittelemaan työnsä tehokkaasti ja järjeistämään ajankäyttönsä. Niillä taidoilla hän aikoo rypistää asentajatutkinnon valmiiksi vuodessa. Mitä sitten?

”Ensin armeijaan”, suunnittelee tämä 19-vuotias. ”Ja sen jälkeen metsäkonehommia täysillä”, sanoo mies. Ja tarkoittaa sitä.



”Energiapuun korjuusta tulee uusi iso työsarja”



Ponsse on suomalaisen menestystarina

Mitä syntyy, kun yhdistetään köyhän pohjoissavolaisen mökin poika, hirmuinen siisu ja rohkeus tarttua tilaisuuteen, kun se sattuu kohdalle? Syntyy maailmanluokan huipputeknologiayritys nimeltä Ponsse. Ensimmäisestä kyläseppän pajassa kaveriporukalla kokoon hitsatusta kuljetustraktorista satojen metsäkoneiden vuosituotantoon kului aikaa 35 vuotta.

Ponsse Oyj on vieremäläisen Einari Vidgrenin luomus. Nykyisen peruskoulun yläasteikäisenä hän rymysi jo sahan ja kirveen kanssa talvisissa savotoissa tienaamassa rahaa perheelle. Kesät kuluivat kotitilan töissä, joita riitti keväisistä kylvöistä syksyn viljankorjuuseen ja perunannostoon saakka. Ja sitten taas savottaan. Työ maittoi ja hirmuinen kilpailuvietti ajoi nuorta miestä yrittämään aina vähän enemmän kuin muut.

Kaksi kättä ja ruuvinmeisseli

Pokasaha vaihtui pian moottorikäyttöiseen ja ajohommia Einari urakoi hevospelillä. Ensimmäisen traktorinsa mies osti osamaksulla 18-vuotiaana vuonna 1961. Siihen viriteltiin puunajoa varten vetävä peräkärry kuorma-autosta. Keksijän ja kehittäjän elämä ei ollut pelkkää

Syksyllä 1968 Einarin kärsivällisyys loppui.
On tehtävä oma traktori!



auringonpaistetta. Kaikki mahdollinen särkyi moneen kertaan ja rakennelmat olivat ajoittain suorastaan vaaraksi liikenneturvallisuudelle, mutta kokemusta kertyi roppakaupalla. Miten tämän voisi tehdä paremmin, mietti Einari.

Vuonna 1965 hän teki traktorilla hakatun alueen laikutuksia tulevaa metsänuudistusta varten. Työ ei tahtonut luonnistua millään, pyörät sutivat, eikä traktori jaksanut vetää äestä. Epätoivo oli iskeä teltassa työmaan laidalla majaileviin Einariin ja tämän urakkakaveriin. Hanskat tiskiinkin! Silloin välähti oivallus. Pajunoksalla koneen pakkosyöttö päälle ja traktori jurrasi ykkönen silmässä hitaasti, mutta varmasti pitkin kannokkoa. Se on siinä, tuumivat kaverukset.

Kyläpajasta kuuluu kummia

Einari jatkoi metsätöitä traktorilla. Koneet eivät kestäneet kovia olosuhteita ja ansiot kuluivat remontteihin. Syksyllä 1968 Einarin kärsivällisyys loppui. On tehtävä oma traktori! Hän ryhtyi Erkki Tarvaisen kanssa töihin. Vieremäläisen kyläseppän pajasta kuului koko talven ankara kiltutus ja kevään korvalla sieltä ajettiin ulos harmaa rumilus, kuormaa kantava metsätraktori. Se sai nimen Ponsse kylällä pyörivän sekarotuisen kulkukoiran mukaan.

Ponsse pääsi heti työn syrjään kiinni. Se osoittautui sitkeäksi ja kestäväksi puurtajaksi. Vuoden savottakokemuksen jälkeen monet halusivat ostaa samanlaisen.

”Minä perustan tehtaan”, päätti Einari siltä istumalta. Ja perusti, keväällä 1970.

Konekauppaa Brasiliassa ja Venäjän taigalla

Kovien alkuvuosien jälkeen Ponssesta on kehittynyt yksi maailman suurimmista tavaralaajimenetelmän puunkorjuukoneiden valmistajista. Konserni työllistää 750 ihmistä, heistä 350 Ylä-Savossa. Tytäryhtiötä yrityksellä on seitsemässä maassa ja Suomessa huoltopalvelukeskuksia 11 paikkakunnalla. Vuoden 2004 liikevaihto oli 190 miljoonaa euroa. Metsurina työuransa aloittanut Einari Vidgren on teollisuusneuvos ja muun muassa tasavallan presidentin vientipalkinnolla muistettu yritysauktoriteetti. Titteleistä huolimatta nöyryys on säilynyt. Mies haluaa itseään kutsuttavan reilusti Einariksi.

Nykyaikaisen metsäkoneammattilaisen taitoihin kuuluu kyky kehittää työtään. Kuka tietää, kenen ideasta ja peräänantamattomasta työstä syntyy seuraava Ponsse.

Räväkkä tekijä menestyy metsässä

Jyrki ja Teija Linnanmäki tuntevat puunkorjuun perusteellisesti. Jyrkin harvesterit kaatavat metsää Hämeessä. Teija tietää metsäsuunnittelusta kaiken tarpeellisen tehtyään suunnitelmia työkseen 10 vuotta. Hän on myös opettanut metsäasioita kouluissa. Monipuolinen näkemys toimialasta jalostuu uusiksi ideoiksi ja palveluiksi.

”Olen tehnyt verkkoon metsäsuunnittelun tietopakin ja uskon, että metsälalla verkon hyödyntämisessä on vielä paljon käyttämättömiä mahdollisuuksia”, sanoo Teija. Hän uskoo verkko-opetukseen niin lujasti, että täydentää parhaillaan metsätalousinsinöörin tutkintoaan markkinointiopinnoilla ja verkkokoulutukseen keskittyvillä pedagogisilla opinnoilla.

”Esimerkiksi kaupunkilaismetsänomistajia voisi palvella hyvinkin metsänhoidon toimenpiteitä esittelevä videopankki”, hän jatkaa.

Työn laatu menestystekijäksi

”Kaikki, minkä tekee, on tehtävä täysillä. Räväkkä työtehdessä hyvän ammattitaidon kanssa on paras mahdollinen yhdistelmä”, toteaa Jyrki. Hän esittelee tietokoneellaan kaaviota motojensa katkaisutarkkuuksista ylpettä äänessään. Hyvältä näyttää! Hänen koneitaan käyttävät huippuammattilaiset.

”Metsäkonealalla kilpailu on kovaa. Meillä satsataan laatuun. Yritys, joka pysyttelee kehityksen kärjessä, pärjää varmasti”, hän uskoo. Missä tahansa Suomessa. Jyrkillä itsellään on kokemusta puunkorjuualalta sekä pohjoisesta Suomesta että etelästä. Mies aloitti uransa lvalossa ja siirtyi Hämeeseen neljä vuotta sitten.

Laadun kehittäminen on kannattanut. Jyrki Linnanmäki Oy pökkasi Stora Enson Etelä-Suomen hankinta-alueen Vuoden koneyrittäjä -palkinnon vuonna 2005.

Vauhtia työssä ja vapaa-ajalla

Jyrki arvostaa reipasta tekemisen meininkiä niin työssä kuin harrastuksissakin. Moottorikelkkailu on miehelle talvilajien ykkönen jopa kilpailulajiksi asti. Kotona takana päällä kiiltelee komea rivi palkintopokaaleja pohjoisen vuosilta. ”Siellä riitti lunta harjoitteluun”, Jyrki nauraa.

Jyrkin moottorikelkka murahtaa käyntiin Asikkalassakin, jos talvi sen sallii. Kesällä Jyrkin ja Teijan tapaa viikonloppuisin varmimmin moottoriveneen tai moottoripyörän kyydistä. Mökki Lapissa ja kalastus ovat nekin rakkaita harrastuksia. Linnanmäet matkustavat mielellään myös vähän kauemmaksi.

”Kerran vuodessa on hyvä ottaa kunnon breikki arjesta. Kun painaa puhelimen kiinni, saa rentoutua rauhassa”, kertoo Jyrki. Euroopan lisäksi tutuiksi ovat tulleet jo Thaimaat, Malesiat ja monet USA:n kohteet. Ja vuoden 2004 tsunamikin.

Jyrki ja Teija olivat niiden lomailijoiden joukossa, jotka selvisivät täpärästi hyökyäallon kourista. Sen kokemuksen jälkeen hyvä arkinen elämä tuntuu entistäkin tärkeämmältä.

”Kaikki, minkä tekee, on tehtävä täysillä.”



Mikko Saarimaa opettaa metsäkonekoululla tulevia metsäkoneasentajia. Hänen erikoisalaansa ovat koneiden tiedonsiirtojärjestelmät, mittalaitteet ja paikantimet eli hienojen koneiden viimeisimmät tekniset finessit. Kolmekymppinen Mikko viihtyy työssä, johon on päätenyt nuoreksi mieheksi hämmästyttävän monipolvisen urapolun kautta.

”Valmistuin vuonna 1991 motokuskiksi ja menin töihin. Muutaman vuoden työskentelyn jälkeen tuli nälkä uusille haasteille ja opiskelin metsäkoneasentajaksi. Parin vuoden työrupeaman jälkeen alkoivat opinnot taas houkutellessa ja opiskelin insinööriksi. Nyt on insin paperit taskussa ja ammatillisen opettajan englanninkieliset opinnot menossa”, nauraa Mikko.

”Ulkomaankeikat kiinnostavat kovasti”, hän sanoo. Ja niitä miehellä onkin takana melkoinen joukko.

Mikko viihtyy maailmalla

Kostamuksen korvesta Ranskan savotoille

”Ensimmäinen ulkomainen työmaani oli Kostamuksessa Venäjällä metsäkoneenkuljettajana. Olosuhteet olivat melkoisen karut ja kieli vieras, mutta hyvin siellä työt sujuivat. Huomasin, että ei elämä muualla ole Suomea kummempaa”, kertoo Mikko. Seuraava työreissu suuntautui Ranskaan, missä Mikko oli asentajaopintojensa aikana harjoittelemassa.

”Tein keikkahommaa työmailla ja alussa ilman ranskankielen taitoa syntyi kyllä mielenkiintoisia tilanteita”, Mikko muistelee. Eräälläkin keikalla keskustelu korjaamolla vieressä seisovan huoltomiehen kanssa hoitui Ponssen palvelukeskuksen puhelintulkkauksen avulla.

”Kun koneen vika oli selvitetty ja korjattu, mies selitti vielä jotakin. Soitin uudelleen puhelinpalveluun ja tulkauksen kautta sain kuulla, että kaveri halusi viedä minut syömään”, nauraa Mikko. Nyt ranska taittuu jo arkisissa tilanteissa mainiosti. Myöhemmin Mikko kävi vielä koulutamassa ranskalaisia.

Euroopan lisäksi Mikon työmatkakartalta löytyy myös Etelä-Amerikka. Hänen meriittilistallaan on nimittäin Brasilian metsäkoneopetuksen käynnistämiseen osallistuminen. Mikko selvitti sikäläisille kouluttajille, miten meillä tehdään metsäkoneosajia.

Suofutista ja prättäkruisailua

Mikko innostuu herkästi uusista asioista ja osallistuu mielellään kreiseihin hankkeisiin. Hänellä on kaveriporukalla hankittua kokemusta niin mottimestaruuskisoista kuin suojalkapallostakin. Mieluisimpia harrastuksia miehelle ovat kuitenkin ruoanlaitto sekä punttisali ja muu liikunta. Myös moottorivetoinen.

”Kesäisin on kiva kruisilla tonnikuutioisella Yamahalla. Se on oikea kyykkypyörä, ei mikään custom”, täsmentää Mikko. Toinen moottoriprojekti odottaa vielä telakalla.

”Ostin kolme vuotta sitten vuoden 1966 Volgan. Aion entisöidä sen museorekisteriin”, Mikko kaavailee. Kostamuksessa hankitusta venäjänkielen sanavarastosta on varmasti hyötyä naapurimaan autotarvikeliikkeissä asioidessa.



”Huomasin, että ei elämä muualla ole Suomea kummempaa.”

Metsäkonekoulutusta tarjoavat oppilaitokset



JÄMSÄN SEUDUN KOULUTUSKESKUS

Jämsän seudun koulutuskeskus, Metsäoppilaitos

Metsäkonekouluntie 14, 42300 Jämsänkoski

Puh. 020 776 2928, Fax 020 776 2930

www.jkouke.fi/luonnonvara



LAPIN AMMATTIOPISTO

Lapin ammattiopisto, Luonto- ja ympäristöala, Metsä- ja koneopetus

97130 Hirvas

Puh. 020 798 4000, Fax 020 798 4597

www.lao.fi/luontoala



MIKKELIN AMMATTIOPISTO

Mikkelin ammattiopisto, Metsäkoulu

PL 165 (Metsäkouluntie 10), 50101 Mikkelä

Puh. 044-711 5615, Fax (015) 221 5250

www.mast.fi/metsakoulu



pkky.fi

Pohjois-Karjalan ammattiopisto Valtimo

Metsurintie 2 A, 75700 Valtimo

Puh. (013) 244 3100, Fax (013) 244 3195

www.pkky.fi/amo/valtimo



Porin ammattiopisto

29340 Kullaa

Puh. (02) 621 6900, Fax (02) 621 690

www.porinammattiopisto.fi



Svenska yrkesinstitutet

Svenska yrkesinstitutet, Sektorn för Naturbruk

Kungsgårdsvägen/Kuninkaankartanontie 30 A,

65380 Vasa/Vaasa

Tel/Puh. (06) 324 2811, Fax (06) 324 2444

www.syi.fi



TAIVALKOSKEN METSÄOPPILAITOS

Taivalkosken metsäoppilaitos

Jokijärventie 2, 93400 Taivalkoski

Puh. (08) 829 6700, Fax (08) 829 6701

www.taimetsoi.fi



Tampereen ammattiopisto
Kurun metsäoppilaitos

Tampereen ammattiopisto, Kurun metsäoppilaitos

Metsätie 1, 34300 Kuru

Puh. 020 714 7998, Fax 020 714 7911

www.tpu.fi/kmo

KURVAA METSÄÄN

METSAOPETUS.FI

Lehden tekemiseen ovat osallistuneet



JOHN DEERE

PONSSE



Valmet



KONEYRITTÄJÄT

Koneyrittäjien liitto



Metsäteollisuus ry



SUOMEN METSÄSÄÄTIÖ
www.metsasaatio.fi



OPETUSHALLITUS



METSÄMIESTEN SÄÄTIÖ